

Pafnuti Cebîșev

(n. 16 mai 1821, d. 26 noiembrie 1894)

Pafnuti Lvovici Cebîșev a fost un matematician rus, cu contribuții în domeniul probabilităților, statisticii și teoriei numerelor. Cel mai strălucit reprezentant al școlii matematice din Petersburg, este considerat, după Nicolai Ivanovici Lobacevski, ca fiind cel mai mare matematician rus.

A fost un matematician multilateral, întreaga sa activitate constând dintr-o permanentă îmbinare a teoriei cu practica. A inventat și construit peste 40 de mecanisme diferite (în circa 80 de variante): mașina de sortat, mașina prășitoare, mecanism de vâslire, etc; a conceput un fotoliu pe roți, s-a interesat de problema croitului hainelor s.a. Aceste preocupări i-au servit drept punct de plecare pentru crearea unor noi ramuri ale matematicii: teoria celei mai bune aproximări a funcțiilor.

A adus contribuții la interpolarea prin polinoame și la metoda celor mai mici pătrate, cu care ocazie a ajuns la construcția teoriei generale a polinoamelor ortogonale, introducând pentru prima dată șirurile de funcții biortogonale. Polinoamele lui Cebîșev posedă multe proprietăți remarcabile și servesc la rezolvarea a numeroase probleme ale matematicii, fizicii și tehnicii.

